

عنوان مقاله:

بررسی اصول و سنت‌های اقتصادی در قرآن و روایات

محل انتشار:

دوفصلنامه مطالعات اقتصاد اسلامی، دوره 13، شماره 1 (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 38

نویسندگان:

حسین غفورزاده آرانی - دانش آموخته دکترای فلسفه اقتصاد اسلامی، دانشگاه علامه طباطبائی، تهران، ایران .

امیر خادم علیزاده - دانشیار دانشکده اقتصاد، دانشگاه علامه طباطبائی، تهران، ایران

محمود عیسوی - استادیار دانشکده اقتصاد، دانشگاه علامه طباطبائی، تهران، ایران.

سیداحسان خاندوزی - استادیار دانشکده اقتصاد، دانشگاه علامه طباطبائی، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

هدف علم اقتصاد توصیف، تبیین و پیش‌بینی است؛ یعنی با تحقیق درباره روابط موجود میان پدیده‌های اقتصادی به دنبال شناخت واقعیت است به همان صورتی که هست؛ بدین ترتیب، علم اقتصاد در قالب کشف قوانین اقتصادی تبلور می‌یابد. در علم اقتصاد اسلامی نیز می‌توان چنین هدفی را دنبال نمود. با استخراج سنت‌های اقتصادی در قرآن و سنت، می‌توان به تحلیل پدیده‌های اقتصادی و رفتارهای افراد جامعه پرداخت. بر این اساس تمام آیات قرآن و روایات برخی کتب روایی مطالعه شد و اصول و سنت‌های مذکور در قالب قضیه قطعیه (هست‌ها) و قضیه شرطیه (رابطه علی معلولی) و در چارچوب منابع اقتصادی، انسان اقتصادی و بخش‌های تولید، توزیع و مصرف دسته‌بندی شد. شایان ذکر است که در این مقاله فقط گزاره‌هایی استخراج شد که هم موضوع و هم محمول آنها امری اقتصادی بود، در حالیکه گزاره‌هایی که فقط محمول اقتصادی دارند نیز در منابع اسلامی گسترده است. دستاورد مقاله این است که علم اقتصاد به برخی از این اصول که قرن‌ها پیش در منابع دینی به آنها اشاره شده است، دست یافته است و امروزه به عنوان نظریات علمی در اقتصاد قلمداد می‌شود مانند اصل تقسیم کار، اصل ترجیح زمانی، اصل تسهیم ریسک و ...؛ اما برخی از سنت‌هایی که در قرآن و روایات مطرح شده است فرضیاتی است که می‌تواند پنجره جدیدی برای علم اقتصاد بگشاید و به بیان روابطی بپردازد که در اقتصاد ناشناخته است مانند سنت‌هایی که در قالب رابطه انفاق و رشد اقتصادی؛ یا رابطه عدالت و برکت در جامعه و نیز رابطه ربا و رکود اقتصادی بیان شده است.

کلمات کلیدی:

اقتصاد اثباتی، اقتصاد هنجاری، سنت‌های اقتصادی، قرآن کریم، روایات

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1130396>

